

Autobandenopslag in een woonwijk (1)

Voorbeeld uit de praktijk: een handel en opslag van autobanden ligt pal tegen een woonwijk. Volgens het bestemmingsplan is dit bedrijf op deze locatie niet verboden. Het gebouw voldoet wat betreft brandcompartimentering en WBDDBO aan de prestatie-eisen van Bouwbesluit 2012. In geval van brand zal de overlast in de woonwijk groot zijn. Kunnen er door het bevoegd gezag beperkingen worden opgelegd aan het gebruik van dit gebouw? In dit artikel wordt ingegaan op de mogelijkheden die Bouwbesluit 2012 biedt. Een volgend artikel behandelt het Activiteitenbesluit milieubeheer.

Tekst Jacco Huijzer

In geval van brand ligt het voor de hand dat er sprake is van rookverspreiding in de directe omgeving. In literatuur wordt over een autobandenbrand onder andere het volgende aangegeven. Autobanden bevatten onder meer complexe koolstofverbindingen,

zwavel, zinkoxide, oliën en pigmenten. Bij een brand zullen verbrandingsproducten worden gevormd die schadelijk zijn voor het milieu en de gezondheid, meer dan bij verbranding van bijvoorbeeld olie, steenkool of hout. Bandenbranden genereren een grote hoeveelheid

hitte, wat ze moeilijk te blussen maakt. De banden kunnen lange tijd blijven smeulen, waarbij juist de uitstoot van giftige stoffen groot zal zijn. Naast vervuiling van de lucht kan een autobandenbrand de bodem en het grond- en oppervlaktewater ernstig verontrei-

nigen, door de olie die bij een dergelijke brand vrijkomt. Een autobandenbrand gaat gepaard met de ontwikkeling van dichte zwarte rook, die stoffen bevat die schadelijk zijn voor het milieu en de gezondheid.¹

Gebruiksbeperking mogelijk?

Een bandenopslag en een woonwijk zijn gezien het voorgaande geen voor de hand liggende combinatie. Vooropgesteld: het ligt het meest voor de hand om dergelijk gebruik in het bestemmingsplan te reguleren. In ons voorbeeld is dat niet gebeurd. Kan er op grond van Bouwbesluit 2012 een gebruiksbeperking worden opgelegd ter voorkoming van overlast in de omgeving?

Bouwbesluit 2012 bevat twee relevante voorschriften: artikel 7.7 en artikel 7.10.

Artikel 7.7 Bouwbesluit 2012

Artikel 7.7, eerste lid, luidt als volgt: *'Bedrijfsmatige opslag van brandbare niet-milieu-gevaarlijke stoffen is zodanig dat bij brand geen onveilige situatie kan ontstaan voor een op een aangrenzend perceel gelegen of op dat perceel volgens het bestemmingsplan nog te realiseren gebouw dat op grond van hoofdstuk 2 een brandcompartiment of een gedeelte van een brandcompartiment is, of voor een speeltuin, kampeerterrein of opslag van brandgevaarlijke stoffen.'*

Volgens de toelichting op dit artikel gaat het hier met name om het voorkomen van brandoverslag naar die aangrenzende percelen (Stb. 2011, 416, p. 334). Het tweede lid wijst daar ook op, door voor buitenopslag met hout een rekenmethode te geven. Het 'met name' in de toelichting lijkt op het eerste gezicht ruimte te laten voor andere aspecten, zoals milieuschade in de omgeving. Dat is echter niet het geval. De toelichting op het Bouwbesluit geeft immers uitdrukkelijk aan wat het oogmerk van de brandveiligheidsvoorschriften is: *'Het doel van de brandveiligheidsvoorschriften is ongewijzigd gebleven: het voorkomen van slachtoffers (gewonden en doden) en het voorkomen dat een brand zich uitbreidt naar een ander perceel. Het behouden van het bouwwerk en het voorkomen van schade aan het milieu, monumenten of maatschappelijke voorzieningen of belangen zijn geen doelstellingen van dit besluit.'* (Stb. 2011, 416, p. 146.).

Schade aan het milieu bij brand mag dus géén rol spelen bij de toetsing aan artikel 7.7 van Bouwbesluit 2012. Bij toetsing aan dit voorschrift mag maar één aspect centraal staan: in hoeverre is er sprake van een te groot risico op

Autobanden bevatten onder meer complexe koolstofverbindingen, zwavel, zinkoxide, oliën en pigmenten. Bij een brand zullen verbrandingsproducten worden gevormd die schadelijk zijn voor het milieu en de gezondheid, meer dan bij verbranding van bijvoorbeeld olie, steenkool of hout.

slachtoffers of branduitbreiding naar een ander perceel?

Uit de functionele eisen van Bouwbesluit 2012 volgt dat het bij het voorkomen van slachtoffers vooral gaat om slachtoffers binnen het gebouw waar de brand plaatsvindt. Bouwbesluit 2012 biedt geen aanknopingspunten dat het bijvoorbeeld ook gaat om slachtoffers die op enige afstand wonen en die na enige tijd een ziekte oplopen als gevolg van het inademen van de bij de brand ontstane rook. Het voorkomen van slachtoffers in relatie tot rookverspreiding gaat voornamelijk over veilig vluchten uit de brandruimte, niet over de omgeving.

Brandoverslagrisico

Bij branduitbreiding naar een ander perceel gaat het om het brandoverslagrisico naar de direct aangrenzende percelen; dit kan worden vastgesteld door middel van een stralingsberekening. Bouwbesluit 2012 wijst in artikel 2.84 en artikel 2.90 de NEN 6068 aan als bepalingsmethode voor het beoordelen van brandoverslag vanuit een brandcompartiment. Deze bepalingsmethode gaat uit van een bronstraling van 45 kW/m² en een maximaal toegestane straling op een spiegelsymmetrische doelgevel van 15 kW/m².

Artikel 7.7, tweede lid, rekent met een maximale stralingsbelasting van 15 kW/m², gedurende 60 minuten. De rekenmethode waarnaar in de toelichting wordt verwezen hanteert een hoge-

re bronstraling, namelijk 78 kW/m². Volgens het derde lid wordt de straling niet spiegelsymmetrisch beoordeeld, maar op de perceelsgrens of de gevel van het naastgelegen gebouw. Het tweede lid geeft nog aanvullende voorwaarden ten aanzien van bereikbaarheid van de opslag (dus niet van het terrein!)² en een bluswatervoorziening. De toelichting geeft uitdrukkelijk aan dat artikel 7.7, eerste lid, ook ziet op opslag in een bouwwerk: *'Het eerste lid geeft een functionele eis voor de bedrijfsmatige opslag van brandbare niet-milieu-gevaarlijke stoffen. De opslag van dergelijke stoffen in een bouwwerk of in de open lucht moet zodanig zijn dat bij brand geen onaanvaardbaar risico ontstaat voor percelen die zijn gelegen naast het perceel waar die opslag plaatsvindt.'* (Stb. 2011, 416, p. 334.). Artikel 7.7, eerste lid, stelt daarmee dus een extra eis ten opzichte van de artikelen 2.84 en 2.90 (brandoverslag), artikel 6.36 (bluswatervoorziening) en artikel 6.37 (bereikbaarheid) voor opslag van banden in een gebouw. Relevant is dat dit een gebruiksvoorschrift is, geen bouwtechnisch voorschrift. Het richt zich daarom tot de opslag in en inrichting van het gebouw. Er kan een gebruiksbeperking in de opslag worden opgelegd als niet aan dit voorschrift wordt voldaan. Wat dus niet kan, is het afdwingen van bijvoorbeeld bluswatervoorzieningen en een bepaalde mate van bereikbaarheid. De aanwezigheid van dergelijke voorzieningen zijn wel van invloed op het toegestane gebruik.

Bij toetsing aan artikel 7.7, eerste lid, speelt onder andere een rol:

- Is het werkelijke brandoverslagrisico naar een gebouw op het buurperceel groter dan het spiegelsymmetrische brandoverslagrisico?
- Is er aanleiding om ter voorkoming van brandoverslag naar een gebouw op het buurperceel met een hogere bronstraling te rekenen?
- Is de opslag in het gebouw van voldoende zijden voldoende bereikbaar voor een brandweerinzet, om brandoverslag naar het buurperceel te voorkomen?
- Is er voldoende bluswater aanwezig om brandoverslag naar het buurperceel te voorkomen?

Als de beantwoording van deze vragen als uitkomst hebben dat het brandoverslagrisico naar het gebouw op het direct aangrenzende perceel te groot is, kan een gebruiksbeperking worden opgelegd. Het gebruik zal dan zodanig moeten worden aangepast, dat er wel aan dit voorschrift wordt voldaan. Dit kan bijvoorbeeld door een beperking in de aanwezige vuurbelasting op te leggen. Artikel 7.7, eerste lid, is een functionele eis. Dat betekent dat een goed-fout toetsing niet goed mogelijk is; het bevoegd gezag heeft beoordelingsvrijheid bij de invulling van dit voorschrift.

Artikel 7.10

Het andere relevante voorschrift in Bouwbesluit 2012 is artikel 7.10. Dit luidt als volgt:

‘Onverminderd het bij of krachtens dit besluit bepaalde is het verboden in, op, aan of nabij een bouwwerk voorwerpen of stoffen te plaatsen, te werpen of te hebben, handelingen te verrichten of na te laten, werktuigen, middelen of voorzieningen te gebruiken of niet te gebruiken of anderszins belemmeringen op te werpen of hinder te veroorzaken waardoor: a. brandgevaar wordt veroorzaakt, of b. bij brand een gevaarlijke situatie wordt veroorzaakt.’

De toelichting op Bouwbesluit 2012 geeft het volgende voorbeeld van een situatie waarbij sprake kan zijn van overtreding van artikel 7.10: *‘indien in een ruimte bijvoorbeeld een zodanig grote vuurbelasting aanwezig is en/of een zodanig snel brandverloop kan optreden, dat de beheersbaarheid van brand zoals beoogd met de brand- of subbrandcompartimentering, niet is gewaarborgd en als gevolg daarvan de brand zou kunnen overslaan naar bijvoorbeeld een aangrenzende of nabij gelegen woning, ziekenhuis of andere kwetsbare gebruiksfunctie (onderdeel b).’* (Stb. 2011, 416, p. 336).

Ook hiervoor geldt dat schade aan het milieu bij brand geen rol speelt bij de toetsing aan dit voorschrift. Het gaat slechts om brandoverslag naar een naastgelegen perceel.

Het voorschrift heeft wat betreft de inhoud van de beoordeling een overlap met artikel 7.7. Voor het voorliggende vraagstuk kunnen de toetsingsvragen die hiervoor bij artikel 7.7 zijn gegeven ook bij toetsing aan artikel 7.10 worden gebruikt. Als er strijdigheid met artikel 7.7 wordt geconstateerd, zou er voor gekozen kunnen worden om in het handhavingsbesluit ook artikel 7.10 als grondslag te vermelden.

Conclusie

Op grond van Bouwbesluit 2012 kunnen in deze situatie uitsluitend eisen worden gesteld aan het voorkomen van brandoverslag naar de direct naastgelegen percelen. Er is op grond van artikel 7.7 en artikel 7.10 wel ruimte voor een ‘strengere’ beoordeling dan uit de andere prestatie-eisen van Bouwbesluit 2012 volgt. Het bevoegd gezag heeft hierbij enige beoordelingsvrijheid. Toepassing van deze voorschriften kan resulteren in een gebruiksbeperking. Schade aan het milieu als gevolg van een brand mag echter geen rol spelen bij de toetsing aan de voorschriften van Bouwbesluit 2012. Deze conclusie geldt uiteraard niet alleen voor autobandenopslag.

1. J. Weges e.a., Handreiking opslag van autobanden, Arnhem: NIBRA 2002, p. 39-44.
2. ABRS 14 augustus 2013, 201200514/1/A4, r.o. 8.2.

Informatie over de auteur
Jacco Huijzer is juridisch adviseur bij Nieman Raadgevende Ingenieurs. Tel. (06) 46 233 999. j.huijzer@nieman.nl.